

ADVIESNOTA EN BESLUIT VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 10 APRIL 2026

VOORSTEL

Een investeringskrediet van € 480.000,- beschikbaar te stellen voor het project NBW-knelpunten Beneden Aa.

PROBLEEMSTELLING

In het Waterbeheerplan 2022–2027 en op basis van de provinciale normen voor wateroverlast (Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)-normering) is vastgelegd dat het watersysteem moet voldoen aan wettelijke vereisten. Uit de derde watersysteemtoetsing van 2019 blijkt dat het systeem op een drietal locaties binnen district Beneden Aa niet aan deze normen voldoet. Hiervoor is het project 'NBW-knelpunten Beneden Aa' gestart.

Twee van de drie knelpunten (gelegen aan de zuidoost kant van Uden) zijn inmiddels doelmatig opgelost. De maatregelen bestonden uit het automatiseren en verbreden van stuwen en het optimaliseren van een zinker. Deze ingrepen konden met beperkte middelen en zonder inzet van een extern adviesbureau worden uitgevoerd. Hiermee is duidelijke voortgang geboekt binnen het project.

Het resterende knelpunt (Aa-dal noord (ADN)-40) is gelegen aan De Kuilen in Eerde (zie bijlage 1). Het knelpunt bestaat uit een drietal duikers met een totale lengte van circa 120 m. De duikers zijn te krap en kunnen in een wintersituatie voor wateroverlast zorgen. Op deze locatie was aanvankelijk gekozen voor een aanpak waarbij het knelpunt behouden zou blijven en de situatie gemonitord werd. Pas bij optreden van een wateroverlastsituatie zou worden overgegaan tot actie.

Nieuwe inzichten maakten een heroverweging noodzakelijk. Uit een duikerinspectie bleek dat het bestaande duikerstelsel verouderd is, in slechte staat verkeerd en deels is verzakt (zie bijlage 2). Daarnaast heeft in 2025 de vierde watertoetsing plaatsgevonden, waarin de normen verder zijn aangescherpt en duidelijk wordt dat het knelpunt op termijn zal verergeren. In combinatie met woningbouwontwikkelingen bovenstrooms is de verwachting dat de belasting op het watersysteem verder toeneemt. Niet handelen betekent dat we normoverschrijding laten voortbestaan en het risico lopen op schade. Deze combinatie van factoren maakt dat handhaven en monitoren niet langer doelmatig is en dat een structurele oplossing nodig is.

In de afgelopen twee jaar zijn meerdere inrichtingsalternatieven onderzocht. Daarbij is onder meer bekeken of het water via andere bestaande watergangen kon worden omgeleid, zodat de afvoer door het huidige (te krappe) duikerstelsel zou worden verminderd. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar raakvlakken en hydraulische effecten stroomop- en stroomafwaarts. De alternatieven bleken niet haalbaar vanwege ruimtelijke beperkingen en het ontbreken van mogelijkheden voor grondaankoop. Daarmee resteert als enige uitvoerbare en doelmatige maatregel het vervangen en vergroten van het bestaande duikerstelsel over een traject van circa 120 meter. Met deze ingreep wordt het knelpunt structureel en toekomstbestendig opgelost.

De duikers liggen langs een openbare weg en grenzen aan particuliere tuinen. Dit vraagt om een zorgvuldige uitvoering, met aandacht voor kabels en leidingen en minimale hinder voor de omgeving. Waterschap Aa en Maas is trekker van het project en werkt hierin samen met de gemeente Meierijstad.

BEOOGD EFFECT

1. Het oplossen van het wateroverlastknelpunt aan De Kuilen in Eerde, zodat het watersysteem voldoet aan de provinciale norm vanuit het NBW.

ARGUMENTEN

1.1 Invulling geven aan de doelen uit het Waterbeheerplan 2022-2027

In het Waterbeheerplan is opgenomen dat we voldoen aan de normen voor wateroverlast. Op deze locatie is sprake van normoverschrijding. Door het vergroten van de duikers wordt de normoverschrijding opgeheven en wordt invulling gegeven aan deze doelstelling.

1.2 Bijdragen aan een toekomstbestendig watersysteem

Door het vergroten van de duikers wordt de afvoercapaciteit structureel verbeterd. Hiermee kan het watersysteem op deze locatie ook bij toekomstige belasting blijven voldoen aan de provinciale NBW-norm. Dit is ook relevant gelet op de woningbouwontwikkeling bovenstrooms.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1. *Risico op kostenoverschrijding door complexe uitvoering langs weg en particuliere tuinen*
De uitvoering vraagt om zorgvuldigheid en maatwerk vanwege kabels, leidingen en beperkte ruimte. Dit kan leiden tot onzekerheid bij omwonenden, vertraging en extra kosten. In de aanbestedingsleidraad worden expliciet eisen voor omgevingsmanagement opgenomen en wordt een risicobudget gereserveerd om onvoorziene omstandigheden op te vangen.
2. *Risico op uitstel van uitvoering*
Het gemeentelijk standpunt met betrekking tot het handhaven van particuliere tuinen boven de duiker is nog onbekend. Samen met de gemeente zullen de omwonenden worden geïnformeerd ter voorbereiding op de uitvoering.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

In de Programmabegroting 2026, vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 november 2025, is op basis van de programmering een investeringsvolume doorgerekend in meerjarig kader. Onderhavig project is hierin niet meegenomen, doordat in de periode van de begrotingsopmaak het knelpunt als 'te monitoren' werd beschouwd en een oplossing op korte termijn uitzichtloos leek.

PJB-nr.	Projectnaam	Fase	Besluit	Uitgaven/Inkomsten	Totaal
370	NBW knelpunten Beneden Aa	Voorbereiding	22-7-2024	Uitgaven	€ 100.000
				Inkomsten	€ -
		Uitvoering	-	Uitgaven	€ -
				Inkomsten	€ -
Opgenomen in de programmering 2026				Totaal BRUTO	€ 100.000
				Totaal NETTO	€ 100.000

Eerder is ter voorbereiding van dit project € 100.000 toegekend vanuit de regeling 'algemeen voorbereidingskrediet'. Deze regeling biedt de ambtelijk opdrachtgever de mogelijkheid om gelden aan te wenden om meer flexibel en voortvarend de nodige voorbereidingen te kunnen treffen.

Gevraagd krediet/dekking

Het gevraagde investeringskrediet bedraagt € 480.000. Dit bedrag is inclusief het eerder toegekende krediet van € 100.000 uit de regeling 'algemeen voorbereidingskrediet'. Conform de systematiek van deze regeling wordt het voorbereidingskrediet bij toekenning van het investeringskrediet gerestitueerd aan betreffende regeling. Het totaal aangevraagde investeringskrediet is daarmee gelijk aan het totaal van de kostenraming van het project.

In de raming is naast de uitvoeringskosten rekening gehouden met de interne kosten zoals rente en eigen uren.

Binnen het doorgerekende investeringsvolume is voldoende dekking aanwezig voor onderhavige aanvraag, doordat de nodige ruimte is ontstaan binnen andere projecten als gevolg van een lagere besteding door bijvoorbeeld verschuiving van activiteiten in tijd.

Het effect hiervan wordt doorgerekend in meerjarig kader binnen de P&C-cyclus.

Subsidie/inkomsten

De gemeente draagt voor 50% bij aan de uitvoeringskosten binnen dit project (zie kostenraming). De overige benodigde kosten komen ten laste van het waterschap. In het Waterbeheerplan (WBP), onder het programmaonderdeel 'Wateroverlast – voldoen aan normen', zijn middelen gereserveerd voor het oplossen van NBW-knelpunten. Deze middelen worden ingezet voor de dekking van dit project.

Effect op de exploitatie

De kapitaallasten worden effectief na oplevering van het project en naar verwachting is dat vanaf begrotingsjaar 2027. Op basis van normkosten nemen de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten toe. Tegelijkertijd zorgt de investering ervoor dat een onderhoudsknelpunt wordt opgelost en deze kosten afnemen. De bijstelling op de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten worden op nihil ingeschat. De financiële consequentie van deze aanvraag is zichtbaar gemaakt in bijgaande financiële paragraaf.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

Met de uitvoering van voorgestelde maatregel wordt een bijdrage geleverd aan een klimaatrobuust watersysteem en een duurzaam onderhoud van het watersysteem.

UITVOERING/VERVOLG

Bij positieve besluitvorming door het algemeen bestuur wordt het technisch uitvoeringsontwerp aanbesteed en een aannemer geselecteerd die oog heeft voor de omgeving en de werkzaamheden zorgvuldig uitvoert. Doelstelling is om na de zomer van 2026 te starten met de realisatie.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

De interne en externe stakeholders, rollen en belangen zijn in kaart gebracht. Externe stakeholders bestaan, naast de gemeente Meierijstad, uit direct aanliggende grondeigenaren.

Met de gemeente Meierijstad vinden gesprekken plaats over de voorgenomen maatregel. De communicatie gedurende de voorbereiding- en uitvoeringsfase wordt afgestemd met de gemeente Meierijstad. Voorafgaand aan de uitvoering wordt een vergunningenprocedure doorlopen. In het kader hiervan zal het waterschap zelf contact opnemen met de eigenaren van de direct aangrenzende percelen. Na afronding van de vergunningenprocedure wordt het omgevingsmanagement overgedragen aan de te selecteren aannemer. Aan de aannemer wordt gevraagd het waterschap periodiek op de hoogte te houden van de stand van zaken.

Gezien de beperkte omvang van het project en de directe contacten met de betrokkenen, is ervoor gekozen geen aparte projectpagina op de website van het waterschap in te richten.

BIJLAGEN

1. Kaart locatie knelpunt ADN-40;
2. Situatiefoto's uit duikerinspectie;
3. Financiële paragraaf;
4. Kostenraming;

VERSIEDATUM

19-03-2026

AB-BESLUIT

Djuma zaaknummer: 639836

Djuma documentnummer: 739311

ONDERWERP:

Investeringskrediet ten behoeve van de uitvoering van het project NBW-knelpunten Beneden Aa.

INVESTERINGSBESLUIT:

Een investeringskrediet van € 480.000,- beschikbaar te stellen voor het project NBW-knelpunten Beneden Aa.

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;
gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 maart 2026;
gelet op het bepaalde in de Waterschapswet, Algemene wet bestuursrecht en de Regeling
beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen;
gezien het advies van de commissie Watersysteem en Waterveiligheid van 19 maart 2026;

BESLUIT:

Een investeringskrediet van € 480.000,- beschikbaar te stellen voor het project NBW-knelpunten Beneden Aa.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 10 april 2026.

De secretaris,

De dijkgraaf,

Peter Verlaan

Mario Jacobs